

Віхи, закарбовані в пам'яті

Будівництво станції, катастрофа 1986 року, ліквідація наслідків аварії, відновлення роботи та зняття з експлуатації — свідком та учасником усіх ключових епізодів історії ЧАЕС був Сергій Панченко, член профспілки з перших днів роботи і дотепер.

Перший запис у трудовій книжці молодого спеціаліста, випускника Придніпровського електробудівного технікуму, зроблено ЮТЕМ, який здійснював будівництво первістка атомної енергетики УСРР. Сергій прибув до міста Прип'ять за направленням у 1976 році, за рік до пуску першого енергоблока Чорнобильської АЕС. Відслуживши в армії, повернувся на своє робоче місце на посаду слюсаря ЦЦР, підвищував кваліфікацію.

Одружився, отримав квартиру, підростали діти. Здавалося, попереду — спокійне й упевнене просування кар'єрними сходами. Однак після подій квітневої ночі 86-го про спокій забули усі.

ТРАГІЧНА НОВИНА

Звістка про аварію застала сім'ю Панченків удома, 26 квітня 1986 року було вихідним суботнім днем. 27 квітня було оголошено евакуацію міста-супутника. Аби розуміти, що збирати родині в дорогу, Сергій Степанович спитав у товариша, Олександра Смишляєва, котрий працював у штабі з ліквідації наслідків катастрофи: «На який час варто покинути Прип'ять?» І той, уже розуміючи масштаби катастрофи, відповів: «Назавжди».

Як реагували люди на страшну новину? «Паніки не було, — згадує Сергій Степанович, — принаймні серед тих, хто не втік. У співробітників, які вивезли родини і повернулися на ЧАЕС, було усвідомлення того, що треба йти і виконувати першочергові завдання. 28 квітня народ буквально ломився на станцію!»

Пустили, втім, не всіх — аби не піддавати опроміненню багатьох, відібрали лише працівників найнеобхідніших на той момент спеціальностей: крановиків, зварювальників, механіків тощо. Чи повертатися до роботи поблизу епіцентру катастрофи — це питання Сергій Степанович вирішив для себе дуже швидко. Один із його друзів сказав: «Якщо ти поїдеш, то хто ж залишиться? Хто ще знає, що, як і де треба робити?» Сергій Степанович був повністю з ним згоден — думав так само.

КРІЗЬ РАДІАЦІЙНЕ ГОРНИЛО

На перших етапах ліквідації наслідків аварії усі працівники, незалежно від фаху, виконували ті роботи, які було доручено штабом ліквідації: лагодили обладнання, здійснювали дезактивацію, розвантажування чи перенесення вантажів, чи щось інше. Потрібно було долати відстані по території та у приміщеннях, де зашкалювали дози метри — там пересувалися бігом, аби хоч якось мінімізувати опромінення.

Спочатку працівники станції-ліквідатори жили у Прип'яті, потім їх переселили подальше, до піонерського табору на Зеленому місі. На роботу виїжджали БТРами, адже броня була єдиним доступним захисним бар'єром від навколишнього радіаційного фону. Відробляли 8-годинні та 12-годинні зміни, потім перейшли на вахтовий метод.

Йшли працювати через усвідомлення важливості поставлених завдань. Лише потім співробітники ЧАЕС дізналися, що їхня праця оплачувалася у п'ятикратному розмірі.

ЄДНІСТЬ, ПРОНЕСЕНА КРІЗЬ ЧАС

Після аварії Сергій Степанович продовжував працювати на ЧАЕС довгі роки, обіймав посади старшого майстра дільниці, провідного інженера. Протягом усього цього періоду він і його дружина Галина Миколаївна, котра до аварії працювала на ЧАЕС хіміком-лаборантом, підтримують дружні стосунки з товаришами та їхніми родинами, з якими познайомилися ще в молоді

роки. Серед них — Микола Тихонович Сьомін, він на момент аварії працював у хімічного цеху. Згадуючи про аварію, він підтверджує: «Ми всі тоді верталися на станцію. Йшли не за наказом, а за покликом серця!»

Серед давніх друзів сім'ї був і Олександр Валентинович Юркін, перший очільник Атомпрофспілки.

Уся родина Панченків завжди брала активну участь у профспілковому русі, сьогодні

цю естафету перейняв син Олександр. А Сергій Степанович, вийшовши на заслужений відпочинок, приєднався до профспілкового об'єднання непрацюючих ветеранів ЧАЕС. Між тим, він продовжує бути у курсі всіх питань, актуальних для підприємства та нинішньої профспілкової організації ЧАЕС, усе бере близько до серця, адже йому як людині, котра увесь свій трудовий шлях присвятила станції, глибоко небайдужа її доля.